

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Lekárska fakulta

**Správa o doktorandskom štúdiu
na UPJŠ LF
2019/2020**

Košice

25.01.2021

Obsah

Úvod	3
1 Silné a slabé stránky doktorandského štúdia na UPJŠ LF v Košiciach	3
2 Doktorandské štúdium na UPJŠ Lekárskej fakulte	4
2.1 Akreditované študijné programy na UPJŠ LF.....	6
3 Organizácia doktorandského štúdia.....	7
3.1 Prijímacie konanie	8
3.1.1 Prijímacie konanie v akademickom roku 2019/2020*	8
3.1.2 Prijímacie konanie od roku 2012	8
3.2 Počet doktorandov od roku 2012.....	8
3.3 Profesori a docenti	9
4 Vedecké výsledky doktorandov	10
4.1 Grantová činnosť	10
4.2 Publikačná činnosť doktorandov	11
5 Absolventi doktorandského štúdia	12
5.1 Uplatniteľnosť absolventov doktorandského štúdia.....	12
5.2 Hodnotenie úspešnosti doktorandského štúdia	12
Záver.....	14

Úvod

Doktorandské štúdium predstavuje tretí - najvyšší stupeň v systéme vysokoškolského vzdelávania na Slovensku, ktorého cieľom je pripraviť absolventa na samostatnú, tvorivú vedeckú prácu. Študent je aktívne zapojený do získavania nových vedeckých výsledkov, a tým prispieva k rozvoju vo svojom odbore.

Hlavne preto je kladený dôraz na kreativitu a originalitu výskumných prác, na samostatné formulovanie hypotéz. Absolvent doktorandského štúdia sa vyznačuje nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré aplikuje v meniacich sa podmienkach. Je schopný prezentovať a publikovať výsledky vlastného výskumu a vývoja pred odbornou komunitou v Slovenskej republike a v zahraničí. Dokáže určiť zameranie výskumu a koordinovať tím vo vednom odbore v akademických inštitúciách alebo výskumných organizáciách.

1 Silné a slabé stránky doktorandského štúdia na UPJŠ LF v Košiciach

Za silné stránky doktorandského štúdia na UPJŠ LF môžeme považovať:

- ponuku študijných programov;
- garanti doktorandského štúdia, školitelia, členovia odborových komisií sú skúsenými odborníkmi vo svojom odbore;
- existencia „co-tutelle“ doktorandských programov predovšetkým s renomovanými univerzitnými a akademickými inštitúciami;
- vedecký rozmer výchovy doktorandov, podporený existenciou vlastnej grantovej schémy UPJŠ - Vnútroštruktúry vedeckého grantového systému UPJŠ;
- primeranú publikačnú aktivitu doktorandov;
- výskumnú infraštruktúru vybudovanú aj z Európskych fondov;
- prístrojové vybavenie pracovísk;
- osobnostný rozvoj.

Za slabé stránky doktorandského štúdia na UPJŠ LF považujeme:

- rozdielnu kvalitu publikačnej činnosti doktorandov v rámci pracovísk;
- rozdielnu grantovú úspešnosť vedeckých tímov v rámci fakulty ;
- neadekvátne finančné ohodnotenie študentov v klinických študijných odborov v porovnaní so zdravotníckymi pracovníkmi;
- výšku štipendií, ktorá je neatraktívna pre uchádzačov zo zahraničia.

2 Doktorandské štúdium na UPJŠ Lekárskej fakulte

Doktorandské štúdium na UPJŠ LF bolo realizované nasledovne:

1. od akademického roku 2004/2005:
  - a. štúdium vo vedných odboroch:
    - 15-01-9 Všeobecná biológia
    - 51-02-9 Normálna a patologická fyziológia
    - 51-04-9 Farmakológia (aj pre farm. vedy)
    - 51-05-9 Vnútorné choroby
    - 51-08-9 Chirurgia
    - 51-10-9 Gynekológia a pôrodnictvo
    - 51-11-9 Pediatria
    - 51-17-9 Stomatológia
    - 51-55-9 Patologická anatómia, súdne lekárstvo
  - b. štúdium v študijných odboroch:
    - 7.1.4 Vnútorné choroby
    - 7.1.5 Epidemiológia
    - 7.1.6 Hygiena
    - 7.1.7 Chirurgia
    - 7.1.10 Pediatria
    - 7.1.3 Normálna a patologická fyziológia
    - 7.1.12 Psychiatria
    - 7.1.16 Otorinolaryngológia
    - 7.1.25 Klinická biochémia
    - 7.1.26 Klinická farmakológia
    - 7.2.1 Zubné lekárstvo
    - 7.3.2 Farmakológia
    - 4.2.16 Neurovedy
2. od akademického roku 2005/2006:
  - 7.1.21 Patologická anatómia a súdne lekárstvo
  - 7.1.2 Anatómia, histológia a embryológia
  - 7.1.9 Gynekológia a pôrodnictvo
  - 4.2.7 Mikrobiológia
3. od akademického roku 2009/2010:
  - 7.1.2 Anatómia, histológia a embryológia
  - 7.1.3 Normálna a patologická fyziológia
  - 7.1.4 Vnútorné choroby
  - 7.1.7 Chirurgia
  - 7.1.9 Gynekológia a pôrodnictvo
  - 7.1.10 Pediatria
  - 7.1.25 Klinická biochémia
  - 7.2.1 Zubné lekárstvo
  - 7.3.2 Farmakológia
  - 7.4.2 Verejné zdravotníctvo

4. od akademického roku 2019/2020

Farmácia

Verejné zdravotníctvo

Všeobecné lekárstvo

Zubné lekárstvo

2.1 Akreditované študijné programy na UPJŠ LF

Na UPJŠ LF je v súčasnosti akreditovaných 11 doktorandských študijných programov. Ich prehľad s doplneným o informáciu o študijnom odbore, garantoch a spolugarantoch, s uvedením časového obmedzenia je uvedený v *Tabuľke č. 1*.

Tabuľka č. 1

Študijný odbor	Študijný program	Garant, spolugarantui	Časové obmedzenie*
Farmácia	Lekárska farmakológia	prof. MUDr. L. Mirossay, DrSc. prof. MVDr. J. Mojžiš, DrSc. doc. MVDr. M. Bago Pilátová, PhD.	BČO
Všeobecné lekárstvo	Anatómia, histológia a embryológia	prof. MVDr. S. Rybárová, PhD. doc. MUDr. A. Boleková, PhD. doc. MVDr. J. Veselá, CSc.	BČO
	Epidemiológia	Dr. h. c. prof. MUDr. L. Siegfried, CSc. prof. MVDr. M. Halánová, PhD. doc. RNDr. M. Kmeťová, CSc., mim. prof.	BČO
	Gynekológia a pôrodnictvo	prof. MUDr. A. Ostró, CSc., MBA doc. MUDr. P. Urdzík, PhD., MPH, mim. prof. doc. MUDr. S. Toporcerová, PhD., MBA	BČO
	Chirurgia	prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH prof. MUDr. M. Kitka, CSc. prof. MUDr. M. Frankovičová, PhD.	BČO
	Klinická biochémia	prof. Ing. M. Mareková, CSc. doc. RNDr. M. Stupák, PhD. doc. RNDr. V. Tomečková, PhD.	BČO
	Neurológia	prof. MUDr. Z. Gdovinová, CSc. doc. MUDr. J. Szilasiová, PhD. doc. MUDr. Ž. Macejová, PhD., MPH, mim. prof.	BČO
	Normálna a patologická fyziológia	prof. MUDr. V. Donič, CSc. doc. MUDr. R. Beňačka, CSc., mim. prof. doc. MUDr. M. Pallayová, PhD.	BČO
	Vnútorné choroby	prof. MUDr. I. Tkáč, PhD. prof. MUDr. R. Tkáčová, DrSc. prof. MUDr. P. Mitro, PhD.	BČO
Verejné zdravotníctvo	Verejné zdravotníctvo	prof. MUDr. Pa. Jarčuška, PhD. doc. MUDr. K. Rimárová, PhD., mim. prof. doc. MUDr. Vi. Vargová, PhD.	BČO
Zubné lekárstvo	Zubné lekárstvo	Dr. h. c. prof. MUDr. Andrej Jenča, CSc., MPH prof. W. Więckiewicz doc. dr. hab. A. M. Wieckiewicz	BČO

* BČO – bez časového obmedzenia

3 Organizácia doktorandského štúdia

Doktorandské štúdium sa riadi ustanoveniami Zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZVŠ“) a jednotným „Študijným poriadkom doktorandského štúdia na UPJŠ v Košiciach“, ktorý bol v minulom roku - v súvislosti so zmenami legislatívnych noriem (Zákon č. 269/2018 o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a novelizácia Zákona č. 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) – aktualizovaný.

Aktuálne platný Študijný poriadok doktorandského štúdia na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach nadobudol účinnosť 1.9.2019.

Zo ZVŠ vyplýva pre študentov doktorandského štúdia povinnosť - vykonávať pedagogickú činnosť alebo iné odborné činnosti súvisiace s pedagogickou činnosťou.

Okrem priamej výučby sú študenti doktorandského štúdia zapojení do pedagogickej činnosti prostredníctvom vedenia bakalárskych prác alebo prác v rámci ŠVOČ.

V priebehu akademického roka 2019/2020 študenti dennej formy doktorandského štúdia na UPJŠ LF odučili 125,25 semestrohodín, čo tvorí v priemere na 1 doktoranda: 1,7 hodiny.

Lekárska fakulta víta aktivity organizované Univerzitou – napríklad celouniverzitné školenie pre začínajúcich doktorandov, ktoré sa venuje **zvyšovaniu pedagogických schopností doktorandov**. Študentom účasť na tomto podujatí odporúčame pri zápise, najmä vzhľadom na skutočnosť, že u novoprijatých študentov, sú skúsenosti s pedagogickým procesom často minimálne, príp. absentujú, a to môže výrazne ovplyvniť kvalitu výučby negatívnym smerom.

Realizácia „**Jarnej internacionalizovanej školy doktorandov**“ významne prispieva k získavaniu skúseností s aktívnou účasťou na prednáškach. Aj napriek nepriaznivej epidemiologickej situácii v SR v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19, sa v dňoch 10.11. - 11.11.2020 online uskutočnil 7. ročník celouniverzitného podujatia. Lekársku fakultu reprezentovalo 6 študentov dennej formy štúdia.

3.1 Prijímacie konanie

3.1.1 Prijímacie konanie v akademickom roku 2019/2020*

Tabuľka č. 2

Počet vypísaných tém dizertačných prác	Počet prihlásených záujemcov	Počet zapísaných študentov
denná forma	22	15
externá forma	24	23
SPOLU	46	38

*Prijatí k 1.9.2019

3.1.2 Prijímacie konanie od roku 2012

Tabuľka č. 3

rok	Počet prijatých doktorandov v dennej forme na UPJŠ LF	Počet prijatých doktorandov v externej forme na UPJŠ LF	spolu
2012	37	14	51
2013	38	35	73
2014	16	25	41
2015	22	16	38
2016	20	28	48
2017	16	17	33
2018	21	30	51
2019	28	27	55
2020	15	23	38
spolu	213	215	428

Zdroj: Výkaz o vysokej škole - doktorandské štúdium k 31.10.

Počet doktorandov v dennej forme štúdia, rovnako ako v predošlom akademickom roku, bol na LF výraznou mierou ovplyvnený aj predpisom MZ SR, ktorý umožnil započítať do špecializačnej prípravy prácu na klinických pracoviskách tým lekárom, ktorí mali minimálne 50%-ný pracovný úväzok; čo doktorandom v dennej forme štúdia nebolo umožnené. Túto skutočnosť považuje LF aj naďalej za výraznú limitáciu atraktivity štúdia v dennej forme.

3.2 Počet doktorandov od roku 2012

Tabuľka č. 4

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Denná forma	92	113	97	85	82	68	71	77	74
Externá forma	107	114	124	108	117	109	110	123	112
Spolu	199	227	221	193	199	177	181	200	186

Zdroj: Výkaz o vysokej škole - doktorandské štúdium k 31.10.

V akademickom roku 2019/2020 študovalo na UPJŠ LF **13 zahraničných študentov**, z toho **6 doktorandov v dennej forme** a **7 doktorandov v externej forme** (uviedenie krajiny a študijného programu uvedené v Tabuľke č. 5).

Tabuľka č. 5

Titul, meno a priezvisko	forma štúdia	študijný program	štát
MUDr. Mundher Abdulkareem Salman Aljubouri	denná	vnútorné choroby	Iracká republika
MUDr. Joaquim Maria de Santa Cruz Ribeiro Ventosa	denná	neuroológia	Portugalská republika
Mgr. Mykhailo Huniadi	denná	lekárska farmakológia	Ukrajina
Mgr. Viktoriya Karchynskaya	denná	verejné zdravotníctvo	Ukrajina
RNDr. Mariia Logoida	denná	epidemiológia	Ukrajina
MUDr. Alina Putrya	denná	vnútorné choroby	Ukrajina
MUDr. Szymon Gryboś	externá	normálna a patologická fyziológia	Poľská republika
MUDr. Marwan Issa	externá	verejné zdravotníctvo	Izraelský štát
MUDr. Vojtěch Jarkuliš	externá	normálna a patologická fyziológia	Česká republika
MUDr. Boshra Nasser	externá	verejné zdravotníctvo	Izraelský štát
MUDr. Oksana Nastych	externá	verejné zdravotníctvo	Spojené štáty americké
Andriana Pavliuk-Karachevtseva	externá	anatómia, histológia a embryológia	Ukrajina
MUDr. Ariunzaya Tsedendamba	externá	vnútorné choroby	Mongolsko

3.3 Profesori a docenti

Hornú hranicu počtu doktorandov na jedného školiteľa definuje „Študijný poriadok doktorandského štúdia na UPJŠ“, kde na základe Čl. 5, ods. 4, môže jeden školiteľ viesť maximálne 5 doktorandov. Na základe údajov uvedených v *Tabuľke č. 6*, uvedené kritérium UPJŠ LF splnila.

Tabuľka č. 6

Počet študijných programov	Počet doktorandov (D) denná forma + externá forma	Počet profesorov a docentov	Počet D na profesora a docenta denná forma / externá forma
11	74 + 112 = 186	48 + 48 = 96	0,77 / 1,16

4 Vedecké výsledky doktorandov

4.1 Grantová činnosť

Na UPJŠ sa realizujú vedeckovýskumné a vzdelávacie projekty v rámci rôznych grantových schém. Mladým vedeckým pracovníkom a doktorandom ponúka UPJŠ možnosť uchádzať o finančnú podporu vlastných vedeckých projektov. Vnútorňý vedecký grantový systém (VVGS) na UPJŠ. Jeho cieľom je viesť doktorandov k získaniu skúseností s písaním a podávaním vlastných projektov, k spravovaniu a hospodárnemu nakladaniu pridelených finančných prostriedkov, ale aj k zodpovednému plánovaniu, realizácii cieľov a obhájeniu dosiahnutých výsledkov projektu formou záverečnej správy. Zoznam riešiteľov – doktorandov UPJŠ LF - VVGS v akademickom roku 2019/2020 uvedení v *Tabuľke č. 7*:

Tabuľka č. 7

Kód projektu	Názov projektu PCOV	Riešitelia projektu - doktorandi	Fakulta
VVGS-2018-746	Úloha adenosínu pri modulácii hemodynamických mechanizmov spojených so vznikom stavov krátkodobého bezvedomia	MUDr. Zora Lazúrová	UPJŠ LF
		MUDr. Ervín Müller	
VVGS-2018-747	Nové diagnostické možnosti pre závažné očné ochorenia	MUDr. Gabriela Glinská	UPJŠ LF
		Mgr. Kristína Krajčíková	UPJŠ LF
		Mgr. Oleg Shylenko	PF UPJŠ
VVGS-2018-946	Zavedenie dynamickej metódy monitorovania funkčnosti črevnej bariéry in vitro pre selekciu efektívnych probiotík v prevencii a terapii črevných zápalových chorôb	Mgr. René Link	UPJŠ LF
VVGS-2019-1226	Zavedenie a validácia pokročilých molekulárno-biologických postupov pre kvantifikáciu bakteriálnych taxónov vo výskume črevného mikrobiómu	Mgr. Petra Zakuťanská	PF
		Mgr. René Link	LF
VVGS-2019-1300	Zavedenie efektívnej mikrobiologickej diagnostiky hypervirulentných kmeňov <i>Clostridioides difficile</i>	Mgr. Annamaria Miklosova	LF
Kód projektu	Názov projektu IPPH2020	Riešitelia projektu - doktorandi	Fakulta
VVGS-2018-819	Šírenie vedeckej excelencie s cieľom zlepšiť životné šance zraniteľných skupín dospelých	Mgr. Andrej Belák	UPJŠ LF
		Mgr. Jaroslava Macková	

4.2 Publikačná činnosť doktorandov

Povinnosťou každého študenta doktorandského štúdia je realizovať vlastnú vedeckú prácu, ktorého súčasťou je publikovanie vlastných vedeckých prác. To je zároveň nevyhnutnou podmienkou k úspešnému ukončeniu DŠ.

Z evidencie podkladov knižnice UPJŠ vyplýva, že študenti dennej formy DŠ boli v roku 2020 autormi/spoluautormi:

- **1** publikačný výstup typu monografia,
- **24** karentovaných publikácií,
- **13** vedeckých článkov v zahraničných alebo domácich časopisoch,
- **5** pôvodných vedeckých prác v časopisoch, ktoré sú registrované v databázach Web of Science alebo Scopus (k 31.1.2020),
- **12** prác uverejnených v recenzovaných zborníkoch.

Na práce doktorandov bolo podľa SCI zaregistrovaných **11** citácií.

5 Absolventi doktorandského štúdia

Akademický titul „PhD.“ bol počas akademického roka 2019/2020 udelený 27 absolventom UPJŠ LF (počty uvedené v Tabuľke č. 8).

Tabuľka č. 8

Prehľad absolventov UPJŠ LF			
študijný program	denná forma DŠ	externá forma DŠ	spolu
anatómia, histológia a embryológia	-	4	4
epidemiológia	1	-	1
normálna a patologická fyziológia	1	1	2
neuroológia	1	1	2
vnútorné choroby	1	3	4
chirurgia	2	1	3
gynekológia a pôrodnictvo	-	1	1
klinická biochémia	2	1	3
verejné zdravotníctvo	-	5	5
zubné lekárstvo	-	2	2
spolu	8	19	27

5.1 Uplatniteľnosť absolventov doktorandského štúdia

V rámci sledovania úspešnosti doktorandského štúdia sme oslovili absolventov ohľadom ich uplatnenie po absolvovaní doktorandského štúdia na UPJŠ.

Z oslovených **27** absolventov doktorandského UPJŠ LF v dotazníkovom prieskume odpovedalo na uvedené otázky – 18, t. j. 66,6 %. Podrobný prehľad uplatnenia absolventov UPJŠ LF je uvedený v *Tabuľke č. 9*.

Tabuľka č. 9

Odpoveď	počet	vyjadrenie v %
A - uplatnil som sa v odbore v akademickej sfére (SAV, univerzita, vysoká škola)	11	40,6
B - uplatnil som sa v obore ale mimo akademickej sféry	4	15
C - uplatnil som sa mimo odboru	0	-
D - momentálne som si nenašiel prácu	2	7,4
E - momentálne som na materskej dovolenke	1	3,7
Odpovedalo	18	66,7
Neodpovedalo	9	33,3

5.2 Hodnotenie úspešnosti doktorandského štúdia

Jedno z kritérií na hodnotenie úspešnosti DŠ je pomer počtu absolventov k počtu prijatých študentov. Na základe tohto porovnania v *Tabuľke č. 10* je vidieť, že počas hodnoteného intervalu (študenti prijatí v rokoch 2011 – 2016) je priemerná úspešnosť doktorandského štúdia v dennej forme 46,03 %, v externej forme štúdia, je 42,42 %.

Tabuľka č. 10

forma štúdia	počet prijatých doktorandov v období od 1.9.2011 do 1.9.2016 (vrátane)	počet obhájených dizertačných prác tých doktorandov, ktorí boli prijatí za uvedené obdobie	vyjadrenie v %
denná	126	58	46,03
externá	99	42	42,42

Počet doktorandov v dennej forme DŠ, ktorí zanechali/prerušili doktorandské štúdium v posledných 4 akademických rokoch je uvedený v *Tabuľke č. 11*.

Tabuľka č. 11

Počet študentov dennej formy prijatých v AR 2016/2017 až 2019/2020			
Zapísaní	Prerušili	Zanechali	Zanechali v %
87	8	14	16,1

Dôvody zanechania štúdia:

- nízky záujem z dôvodu finančného ohodnotenia v porovnaní s ponukami v zdravotníctve, komerčných spoločnostiach,
- na DŠ nastupujú študenti, pre ktorých je to dočasné miesto do času získania výhodnejšej pracovnej ponuky,
- príp. študenti s nižším vedeckým potenciálom, ktorí splnia podmienky prijatia, no v dlhšom časovom horizonte nezvládnu plnenie nastavených kritérií k obhajobe (napr. karentovaná publikácia),
- neobnovenie DŠ po uplynutí prerušenia (z dôvodu MD, zmeny pracoviska,...).

Záver

Ku skvalitneniu doktorandského štúdia, môžu prispieť:

- hľadať **motivačné mechanizmy** pre dennú formu doktorandského štúdia (najmä pre študentov klinických odborov);
- zvýšiť **kvalitu publikačných výstupov** doktorandov;
- zlepšiť spoluprácu **medzi doktorandskými študijnými programami v rámci UPJŠ**,
- podporovať organizáciu projektov a seminárov pre študentov – napr. „**Jarná škola doktorandov**“ - aktívnou účasťou študentov;
- **zvýšiť podiel doktorandov vo využívaní mobilít programu Erasmus+**.

Realizáciu týchto cieľov môžu ovplyvniť hrozby. Za hlavné limitácie považujeme:

- skutočnosť, že interní doktorandi v klinických odboroch vykonávajúci lekársku prax v zmluvných zdravotníckych zariadeniach UPJŠ LF majú v týchto zdravotníckych zariadeniach, hlavne v UNLP, **nízky úväzok, že nie sú zaradení do špecializačnej prípravy**. Uvedená skutočnosť zásadne limituje atraktivitu štúdia v dennej forme doktorandského štúdia v klinických odboroch;
- **odchod perspektívnych absolventov** na iné vysoké školy, do zdravotníckych zariadení;
- **financovanie vedy**, na ktoré je doktorandské štúdium nevyhnutne naviazané.